

สรุปการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑
ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะสมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ได้นำคณะผู้แทนไทย ประกอบด้วย นายรุสดี ชันทนต์ย์ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานกิจการรัฐสภาระหว่างประเทศ เดินทางเข้าร่วมการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ศูนย์การประชุมนานาชาติ (The International Conference Center Geneva) นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหัวหน้าคณะผู้แทนไทยฯ (คนขวา)

วันจันทร์ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นวันแรกของการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ในช่วงเช้าเป็นการเปิดการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภาอย่างเป็นทางการ ณ ห้องประชุมหมายเลข ๕-๖ ชั้น ๓ ศูนย์การประชุมนานาชาติ (The International Conference Center Geneva) ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมทั้งสิ้น ๑๑๕ คน จากประเทศสมาชิกจำนวน ๗๖ ประเทศ โดยนายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธรัฐสวิส ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม และได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชุม พร้อมทั้งชี้แจงกำหนดการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ ตลอดจนกล่าวแนะนำสมาชิกใหม่ของสมาคมฯ จำนวน ๑๘ คน

นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและ
เลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส ทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภายังได้กล่าวว่า การประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภาในครั้งนี้จะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมประชุมในการปฏิบัติงานจริงในฐานะผู้บริหารประจำสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา รวมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับสำนักงานฯ ในการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาและสถาบันนิติบัญญัติ ทั้งนี้ จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในหัวข้อการอภิปรายต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติของรัฐสภาสมาชิก

บรรยากาศการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (ASGP) ณ ห้องประชุมหมายเลข ๕-๖ ชั้น ๓
ศูนย์การประชุมนานาชาติ (The International Conference Center Geneva)

จากนั้น ที่ประชุมมีการนำเสนอประเด็นอภิปรายในหัวข้อที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม รวมทั้งมีการถาม-ตอบเกี่ยวกับประเด็นอภิปราย ประกอบด้วย

- ผลกระทบจากกรณีเบร็กซิต (Brexit) ตามความรู้สึกของบรรดารัฐสภาในสหภาพยุโรป (The impact of Brexit as felt by other parliaments in the European Union) โดย ดร. จอร์จ ค्लीมาน (Dr. George KLEEMANN) รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ศ.ดร. ฮอร์ส ริสเซ่ (Prof. Horst RISSE) เลขาธิการวุฒิสภาสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และนายปีเตอร์ ฟินเนแกน (Mr. Peter FINNEGAN) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไอร์แลนด์ โดยเป็นการนำเสนอประเด็นอภิปรายแบบกลุ่มในหัวข้อเดียวกัน

- การนำระบบประธานาธิบดีมาบังคับใช้ในปี ๒๕๖๒ (The presidential system to be implemented in 2019) โดย นาย เมเหม็ด อาลี कुम्บุซอกู (Mr.Mehmet Ali KUMBUZOGLE) เลขาธิการรัฐสภาสาธารณรัฐตุรกี

- การนำเสนอศูนย์นวัตกรรมรัฐสภา (Propose Centre for Parliamentary Innovation) โดย นายแอนดี้ ริชาร์ดสัน (Mr. Andy RICHARDSON) จากสหภาพรัฐสภา

- การจัดตั้งรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยแบบหลายพรรค (The formation of a government in a multi-party democracy) โดย นาย เจอร์ท เจน เอ. ฮามิลตัน (Mr. Geert Jan A. HAMILTON) เลขาธิการวุฒิสภาเนเธอร์แลนด์

- การอภิปรายทั่วไปร่วมกับกลุ่มอภิปรายอย่างไม่เป็นทางการ (General Debate with informal discussion groups) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภากับรัฐบาล” (The relationship between Parliament and Government) โดยในหัวข้อนี้คณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ได้แบ่งกลุ่มผู้ออกอภิปรายออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ สมาชิกที่ใช้ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน และอาหรับ โดยแต่งตั้งให้ นางสาวเจน ลูโบวา คิบิริเก (Ms. Jane LUBOWA KIBIRIGE) เลขาธิการรัฐสภายูกันดา เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ซึ่งในหัวข้อดังกล่าว ผู้รายงานต่อที่ประชุมของแต่ละกลุ่มได้รวบรวมข้อคิดเห็นจากสมาชิก เพื่อกล่าวรายงานผลสรุปประเด็นอภิปรายต่อที่ประชุม โดยคณะผู้แทนไทยได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องความร่วมมือระหว่างรัฐสภากับรัฐบาลและการตรวจสอบรัฐบาลโดยรัฐสภา

หัวข้อที่ ๑ ความร่วมมือระหว่างรัฐสภาและรัฐบาลในการวางแผนและจัดองค์กรในสำนักงานรัฐสภา (Collaboration between Parliament and the Government in the planning and organization of parliamentary work) กลุ่มสมาชิกที่ใช้ภาษาอังกฤษ

หัวข้อที่ ๒ ทักษะจิตต่อต้านระบบรัฐสภา และข้อคำนึงทางจริยธรรมในงานบริการสาธารณะ (Anti-parliamentary sentiment and ethical considerations in the civil service) กลุ่มสมาชิกที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส

หัวข้อที่ ๓ บทบาทของรัฐสภาในการจัดองค์ประกอบและจัดตั้งรัฐบาล (The role of Parliament in the composition and establishment of the government) กลุ่มสมาชิกที่ใช้ภาษาสเปน

หัวข้อที่ ๔ การตรวจสอบรัฐบาลโดยรัฐสภา (Scrutiny of the government by Parliament) กลุ่มสมาชิกที่ใช้ภาษาอาหรับ

บรรยากาศการอภิปรายกลุ่มย่อย

วันอังคารที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นวันที่สองของการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) เลขาธิการรัฐสภาแห่งสมาพันธ์รัฐสวิส ทำหน้าที่ประธานการประชุม ภายหลังจากเปิดการประชุมแล้ว ผู้แทนของแต่ละกลุ่มได้รายงานผลสรุปประเด็นอภิปรายทั้งสี่หัวข้อต่อที่ประชุม ต่อเนื่องจากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้แก่ ๑) ความร่วมมือระหว่างรัฐสภาและรัฐบาลในการวางแผนและจัดองค์กรในส่วงานรัฐสภา ๒) ทิศนคติต่อต้านระบบรัฐสภาและข้อคำนึงทางจริยธรรมในงานบริการสาธารณะ ๓) บทบาทของรัฐสภาในการจัดองค์ประกอบและจัดตั้งรัฐบาล และ ๔) การตรวจสอบรัฐบาลโดยรัฐสภา

การประชุมในช่วงเช้านี้ผู้กล่าวรายงานต่อที่ประชุมของแต่ละกลุ่มได้รวบรวมข้อคิดเห็นจากสมาชิกฯ เพื่อกล่าวรายงานผลสรุปประเด็นอภิปรายต่อที่ประชุม โดยคณะผู้แทนไทยได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องความร่วมมือระหว่างรัฐสภากับรัฐบาลและการตรวจสอบรัฐบาลโดยรัฐสภา ต่อมา นาย มาซิบูเลเล ซาโซ (Mr. Masibulele XASO) เลขาธิการรัฐสภาสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ได้นำเสนอประเด็นในหัวข้อเรื่อง ระเบียบที่วางไว้และการปฏิรูปในรัฐสภา : รัฐสภาแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (The Standing Rules and Reforms in the National Assembly : Parliament of the Republic of South Africa) โดยนายซาโซ ได้ให้มุมมองตัวอย่างของกฎระเบียบและการปฏิรูปของรัฐสภาสาธารณรัฐแอฟริกาใต้และบทบาทของศาลรัฐธรรมนูญในการวางกรอบกฎระเบียบและข้อบังคับในการประชุมรัฐสภา จากนั้นในช่วงบ่าย ที่ประชุมได้มีการนำเสนอประเด็นอภิปรายภายใต้หัวข้อ "รัฐสภาและสังคม" โดยมุ่งเน้นไปถึงกระบวนการสร้างนวัตกรรม ซึ่งมีประเด็นการนำเสนอทั้งหมดสองหัวข้อ ดังนี้

- การมีส่วนร่วมของสังคมในกระบวนการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภา” (Participation of society in the innovation process in parliaments) โดย นายเมาโร ลิเมราเมนา บาเรโต (Mr. Mauro Limeira Mena BARRETO) รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบราซิล

- การมีส่วนร่วมของภาคสังคมในนวัตกรรมรัฐสภา (The participation of society in the innovation process in parliaments) โดยนายอาลี ยิลดิซ (Mr. Ali YILDIZ) เลขาธิการรัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช

สมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ขณะทำหน้าที่นำเสนอประเด็นอภิปราย

โอกาสเดียวกันนี้ นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ได้กล่าวทักทายและแสดงความยินดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมอย่างสม่ำเสมอและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้พัฒนาความร่วมมือมากยิ่งขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหัวหน้าคณะผู้แทนไทยฯ ยังได้มอบของที่ระลึกให้แก่ นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภา หลังจากรับหารือเสร็จสิ้นอีกด้วย

หลังจากนั้น ประธานการประชุมเปิดโอกาสให้ผู้ลงสมัครเป็นกรรมการบริหารสมาคมฯ ที่ว่างลงสองตำแหน่งขึ้นกล่าวแนะนำตัวและแสดงวิสัยทัศน์ต่อที่ประชุมก่อนที่จะมีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการบริหารสมาคมฯ ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมีผู้สมัครจำนวนทั้งหมด ๔ คน ได้แก่ เลขาธิการรัฐสภาแคนาดา นามิเบีย ศรีลังกา และตูนิเซีย

นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหัวหน้าคณะผู้แทนไทยฯ ขณะหารือกับผู้แทนจากสาธารณรัฐเกาหลี (ภาพซ้าย) และมอบของที่ระลึกให้แก่ นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr.Philippe SCHWAB) ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (ภาพขวา)

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ วันสุดท้ายของการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา โดยในวันนี้ นายฟิลิป ชวาร์บ (Mr. Philippe SCHWAB) เลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส ทำหน้าที่ประธานการประชุมได้กล่าวเปิดการประชุมและแสดงความยินดีต่อ นายโฮเซ่ มานูเอล อาราอุโจ (Mr. José Manuel ARAUJO) รองเลขาธิการรัฐสภาโปรตุเกส ในโอกาสที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งรองประธานสมาคมฯ ทั้งนี้ นายอาราอุโจ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งตั้งแต่เพียงผู้เดียว ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ต่อมาในที่ประชุมได้เริ่มการนำเสนอประเด็นอภิปรายภายใต้หัวข้อหลักเรื่อง "เอกสิทธิ์" (Privilege) โดย นายชาร์ลส์ โรเบิร์ต (Mr. Charles ROBERT) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแคนาดา เป็นผู้นำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง "เสรีในการพูดและเอกสิทธิ์ทางรัฐสภาในการประชุมสภา" (Free speech and parliamentary privilege in plenary sittings) โดยภายหลังจากการนำเสนอประเด็นดังกล่าว สมาชิกฯ จากประเทศต่าง ๆ ได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับประเด็นเรื่องเอกสิทธิ์และความคุ้มกันตามรัฐธรรมนูญและขอบเขตของเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเวทีรัฐสภากันอย่างกว้างขวาง

ในโอกาสเดียวกันนี้ นายอัลลัม อาลี จาฟาร์ อัลคัลดารี (Mr. Allam Ali Jaafar Al-kandari) เลขาธิการรัฐสภาคูเวต ได้เสนอต่อที่ประชุมว่าสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาคูเวต จะจัดทำหนังสือคู่มือสรุปรายละเอียดสมาชิกสมาคมฯ และผลการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ ๓ นครเจนีวา สมาพันธ์รัฐสวิส โดยสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาคูเวตจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดทำทั้งหมด และจะนำหนังสือคู่มือดังกล่าวมาเผยแพร่ให้กับสมาชิกสมาคมฯ ในการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ๓ นครเจนีวา สมาพันธ์รัฐสวิส ต่อไป หลังจากนั้นที่ประชุมได้จัดให้มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแบบลับเพื่อให้สมาชิกฯ เลือกตั้งกรรมการบริหารสมาคมฯ ซึ่งมีตำแหน่งว่างลงสองตำแหน่งและมีผู้สมัครจำนวนทั้งหมด ๔ คนจากประเทศแคนาดา นามิเบีย ศรีลังกา และตูนิเซีย ในโอกาสนี้ นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหัวหน้าคณะผู้แทนไทยฯ ได้ร่วมลงคะแนนเสียงในที่ประชุม และผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายชาร์ลส์ โรเบิร์ต (Mr. Charles ROBERT) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแคนาดา และ นางสาวลีเดีย คันดาตู (Ms. Lydia KANDETU) เลขาธิการรัฐสภานามิเบีย ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด ๔๑ คะแนน และ ๒๘ คะแนน ตามลำดับ จากจำนวนผู้มีสิทธิลงคะแนนทั้งหมด ๑๑๕ คน ผู้สมัครทั้งสองคนจึงได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารสมาคมเลขาธิการรัฐสภาเริ่มวาระตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

นางพรพิศ เพชรเจริญ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหัวหน้าคณะผู้แทนไทยฯ ร่วมลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งกรรมการบริหารสมาคมฯ

ในช่วงท้ายของการประชุม ฝ่ายเลขาธิการสมาคมฯ ได้นำเสนอพัฒนาการล่าสุดของการประชุมใน
กรอบสหภาพรัฐสภา ข้อซักถามเกี่ยวกับการบริหารงานและการเงินของสมาคมฯ และนำเสนอประเด็นหัวข้อที่
จะมีการอภิปรายในการประชุม ASGP ครั้งต่อไป เช่น การประชุมแบบเปิดและปิดและผลกระทบต่อกระบวนการ
ตัดสินใจ ข้อเรียกร้องของรัฐบาลต่อรัฐสภาในการกำหนดข้อกฎหมายและกระบวนการทางกฎหมายและการบริหารงาน
ในรัฐสภาสมัยใหม่ เป็นต้น โดยการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำฤดูใบไม้ร่วง ปี ๒๕๖๑ จะจัดขึ้นในช่วง
เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

ประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบงานของรัฐสภาไทย

จากการประชุมสมัชชาคุณธรรมของรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๑ ประเด็นที่คณะผู้แทนไทยมองเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบงานของรัฐสภาไทยมีดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมของสังคมในกระบวนการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภา” (Participation of society in the innovation process in parliaments) โดย นายเมารู ลิเมราเมนา บารเรโต (Mr. Mauro Limeira Mena BARRETO) รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบราซิล

นวัตกรรมคือกฎเกณฑ์ที่ทำให้เกิดการปรับปรุงอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนและควรเปิดกว้างสามารถเป็นสื่อตัวแทนทางการเมืองของรัฐสภา สหภาพรัฐสภา (IPU) ได้เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมในรัฐสภาซึ่งชี้ให้เห็นว่าการใช้นวัตกรรมผ่านเครื่องมือดิจิทัลและระบบบริการต่าง ๆ นั้นสามารถสนับสนุนให้รัฐสภามีความโปร่งใสตรวจสอบได้และเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ในประเด็นดังกล่าว สภาผู้แทนราษฎรบราซิลได้ได้เชิญชวนให้ประชาชน กลุ่มบุคคล ห้างร้านและบริษัท เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภา โดยได้จัดให้มีการแข่งขันการประกวดการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภาที่ทำนายชิงเงินรางวัลรวมมูลค่ากว่า ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

การประกวดสองรายการที่ได้รับความนิยมและสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนได้อย่างประสบผลสำเร็จ ได้แก่

๑. Legislative app : mobile app ผู้เข้าร่วมการแข่งขันแต่ละคนจะต้องนำเสนอการพัฒนาแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่เกี่ยวกับกระบวนการออกกฎหมายโดยใช้ข้อมูลที่สนับสนุนโดยรัฐสภาบราซิล และเผยแพร่ใน Google Play และ Apple Store

๒. New Chamber of Deputies Portal Architecture : มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาข้อมูลทางโครงสร้างในการใช้สื่อสารกับสังคม ผู้เข้าแข่งขันจะต้องนำเสนอการเข้าถึงเว็บไซต์และเข้าถึงข้อมูลที่เข้าใจง่าย

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นอื่น ๆ เช่น Labhacker Planning ซึ่งรัฐสภาบราซิลได้มีการจัดตั้ง hacker laboratory (Labhacker) เพื่อให้ประชาชนเข้ามาเสนอแนะนวัตกรรม แนวคิดที่จะสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม เนื่องจากมีฐานข้อมูลแบบเปิดเผย (open databases) ให้ตรวจสอบ หากเกิดกรณีพบข้อมูลผิดพลาดจะได้ผลย้อนกลับที่มีคุณค่าต่อรัฐสภา

การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้นถือเป็นวิธีการที่ช่วยนำแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาให้แก่สมาชิกรัฐสภา ซึ่งรัฐสภาบราซิลตระหนักในเรื่องดังกล่าวจึงได้ดำเนินการบริการในส่วนที่เรียกว่า E – Democracia โดยประชาชนสามารถร่วมร่างกฎหมายกับสมาชิกรัฐสภาผ่านทาง Wikilegis ซึ่งประชาชนสามารถนำเสนอและส่งเนื้อหาที่เกี่ยวกับการร่างกฎหมาย ทั้งนี้ กฎหมายว่าด้วยสิทธิพลเมืองทางด้านอินเทอร์เน็ต (the Internet Civil Rights Bill) ที่ผ่านการอนุมัติโดยรัฐสภาได้ทำการรับประกันสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนด้านเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ต โดยสมาชิกรัฐสภาที่ได้นำข้อเสนอจากประชาชนไปพิจารณาและใส่ลงไว้ในร่างกฎหมายฉบับสุดท้าย พร้อมทั้ง อ้างอิงแหล่งที่มาของการมีส่วนร่วม ซึ่งโปรแกรมนี้สามารถดาวน์โหลดได้ทางเว็บ wikilegis.labhacked.net

ระบบ E – Democracia ถือเป็นช่องทางที่ใช้ติดต่อสื่อสารเช่นเดียวกับ Video Forum ในการสื่อสารของคณะกรรมการในรัฐสภาบราซิล ประชาชนสามารถถามคำถามและเสนอแนะได้แบบทันเหตุการณ์

(real time) ซึ่งจะช่วยในการอภิปรายได้ นอกจากนี้ยังมี Version ของ E – Democracia สำหรับอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่อีกด้วย

รัฐสภาบราซิลยังได้เชิญนักแฮ็กเกอร์ (Hacker) เข้ามาร่วมงานกับภาครัฐและภาคการเมือง เพื่อแลกเปลี่ยนเทคนิคและพัฒนา Apps และรัฐสภายังได้จัดการแข่งขัน Hackthon โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความโปร่งใสและนำเสนอข้อมูลแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาระบบในหน้าจอซึ่งจะมีภาพหัวข้อเรื่อง เป็นรูปวงกลม ว่าหัวข้อเรื่องไหน มีผู้อภิปรายมากที่สุด โดยจะปรากฏภาพใบหน้าของผู้อภิปราย หากภาพใดใหญ่กว่าก็แสดงว่าผู้นั้นอภิปรายในเรื่องนั้นมากกว่าหรือมีการแสดงความเห็นในเรื่องดังกล่าวเป็นจำนวนมาก โดยประเด็นต่าง ๆ ถือเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์และสามารถนำมาเป็นแนวทางปรับปรุงงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับรัฐสภาของแต่ละประเทศได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. การเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภา ภายใต้แนวคิดในการสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น คณะผู้แทนฯ เห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี และควรส่งเสริม เนื่องจากเรื่องดังกล่าวจะสนับสนุนให้รัฐสภามีความโปร่งใสตรวจสอบได้และเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๒. ประเทศบราซิลเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๕ ของโลก และมีจำนวนประชากรที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น รัฐสภาบราซิลจึงมีความจำเป็นในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาพัฒนาระบบงานของรัฐสภาเพื่อรองรับและการบริการข้อมูลให้มีความทั่วถึง

การมีส่วนร่วมของภาคสังคมในนวัตกรรมรัฐสภา (The participation of society in the innovation process in parliaments) โดยนายอาลี ยิลดิซ (Mr. Ali YILDIZ) รองเลขาธิการรัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มีมิติที่สำคัญสามประการ ได้แก่ การสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลและการจัดการข้อมูล มิติต่าง ๆ ของเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีผลกระทบโดยตรงต่อระบบงานของรัฐสภา ซึ่งสิ่งที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดคือการสื่อสาร อาทิ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ รวมไปถึงการเข้าถึงข้อมูลเครือข่ายของรัฐสภาจากอุปกรณ์ไร้สายซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มมิติทางการสื่อสาร ต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีอิทธิพลต่อโครงสร้างทางการเมือง การบริหาร และสังคมเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากรัฐสภาเป็นสถาบันสาธารณะ ดังนั้น ข้อมูลที่รัฐสภาได้สร้างขึ้นถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นกัน หนึ่งในวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสร้างความเชื่อมั่น คือการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้อย่างแพร่หลายในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

รัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช (TURKPA) ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการการสร้างนวัตกรรมในรัฐสภาของประเทศตน โดยได้มีการมุ่งเน้นในเรื่องดังกล่าวในโอกาสการประชุม สมัชชากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช (TURKPA Plenary) ครั้งล่าสุดที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๗ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงบิซเคก สาธารณรัฐคีร์กีซสถานในหัวข้อ "การเปิดกว้างและความโปร่งใสของรัฐสภา : เทคโนโลยีใหม่ในการตัดสินใจ" โดยการอภิปรายในเรื่องนี้ประธานรัฐสภาของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช ได้สร้างความเชื่อมั่นในการทำงานของรัฐสภาด้วยการประกาศใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบงานของรัฐสภา

รัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช มีความพยายามในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ บนเว็บไซต์ของตนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยโดยตรง เพิ่มความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ขั้นตอนและกระบวนการในการออกกฎหมายรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและประหยัดงบประมาณในด้านของค่าใช้จ่าย สำหรับช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาได้มีการใช้ stereogram เพื่อบันทึกเสียงในระหว่างการประชุมและสามารถเผยแพร่ต่อสาธารณะทันที ซึ่งระบบดังกล่าวมีการใช้อย่างแพร่หลายรวมถึงประเทศในยุโรป และในปัจจุบันกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช ได้ประสบความสำเร็จอย่างมากในเรื่องของเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในระบอบงานของรัฐสภา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. รัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช (TURKPA) ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการการสร้างนวัตกรรม และได้ประกาศใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบอบงานของรัฐสภาภายใต้แนวคิด "การเปิดกว้างและความโปร่งใสของรัฐสภา : เทคโนโลยีใหม่ในการตัดสินใจ"

๒. รัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาเตอร์กิช ได้มีการนำระบบ stereogram มาใช้บันทึกเสียงในระหว่างการประชุมและสามารถเผยแพร่ต่อสาธารณะทันที ซึ่งคณะผู้แทนเห็นว่าเป็นระบบที่มีประโยชน์ต่อระบอบงานของรัฐสภา

การนำเสนอประเด็นอภิปรายภายใต้หัวข้อหลักเรื่อง "เอกสิทธิ์" (Privilege) โดย นายชาร์ลส์ โรเบิร์ต (Mr. Charles ROBERT) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแคนาดา "เสรีในการพูดและเอกสิทธิ์ทางรัฐสภาในการประชุมสภา" (Free speech and parliamentary privilege in plenary sittings)

เสรีในการพูดและเอกสิทธิ์ทางรัฐสภา: กรอบกระบวนการทัศน์รูปแบบใหม่

การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ : KUHN (PARADIGM SHIFT : KUHN)

- เปลี่ยนจากรูปแบบแนวคิดในการยอมรับเป็นแบบอื่น (Shift from accepted conceptual model to another)

- การปรับเอกสิทธิ์ให้ทันสมัย (Modernization of privilege)

- วิธีการ : (Approach)

- พื้นฐานดั้งเดิม กับ สภาพแวดล้อมร่วมสมัย (Original basis vs. contemporary environment)

- ความเข้ากันกับค่านิยมสมัยใหม่ (Consistent with modern values)

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมือง (ค.ศ. 1689) : ความสัมพันธ์กับราชวงศ์และรัฐสภา (BILL OF RIGHTS (1689) : RALATIONSHIP TO CROWN AND PARLIAMENT)

- ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมือง (ค.ศ. 1689) ยืนยันกรอบกระบวนการทัศน์ (Bill of Right 1689 confirms paradigm framework)

- ราชวงศ์และรัฐสภามีความเท่าเทียมกัน (Crown and Parliament become equals)

- อำนาจอธิปไตยของรัฐสภา (Parliament's sovereignty)

- 'สถานะ' ของรัฐสภาและสมาชิกรัฐสภา (Confers 'status' on Parliament and Members)

- กระทรวงในรัฐสภา ความรับผิดชอบของรัฐบาล (Ministry in Parliament. Responsible Government)

การทบทวนอำนาจตุลาการ : ‘ความจำเป็น’ (JUDICIAL REVIEW : ‘NECESSITY’)

- การเจริญเติบโตของประชาธิปไตย การขยายอำนาจ (Growth of democracy. Expanding franchise)
- การให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในกิจการสาธารณะ (Gives citizens greater stake in public affairs)
- การคาดหวังในความรับผิดชอบที่สูงขึ้น (Rising expectations of accountability)
- * อำนาจของศาล...การทดสอบการพัฒนาความจำเป็น (Role for the Courts...develop test of ‘necessity’)
- การกล่าวอ้างถึงความจำเป็นมีความจำเป็นหรือไม่ (Is claim ‘necessary’: impact on scope)

การประเมินเอกสิทธิ์/การใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน (REASSESSMENT OF PRIVILEGE / RIGHTS-BASED)

- สิทธิขั้นพื้นฐานในทางกฎหมาย (Rights-based approach to law)
- ความเสียหายต่อพลเมือง (ความผิดฐานหมิ่นประมาท) (Damage citizens(e,g defamation))
- ศาล : ความระแวงในข้อเรียกร้องที่ไม่จำเป็น (Courts: sceptical of unnecessary claims)
- ‘ความจำเป็น’ ใช้ท้าทายข้อเรียกร้อง (‘Necessity’ used to challenge claims)
- เครื่องมือหลากหลายในการประเมินผล (A dynamic tool of assessment)

กรอบกระบวนทัศน์ใหม่ (NEW PARADIGM FRAMEWORK)

- การทบทวนเอกสิทธิ์เพื่อให้เข้ากับโลกปัจจุบัน (Privilege reassessed to fit today’s world)
- ลดความเสี่ยงในการทำให้พลเมืองเสียหาย (Reduce risk of damage to citizens)
- การจำกัดเสรีในการพูด (Limitations on free speech)
- รัฐสภาควรมีส่วนในการริเริ่ม (Parliament should take the initiative)
- การเปลี่ยนหน่วยงาน : โอกาสสำหรับเลขาธิการรัฐสภา (Change agent: opportunities for Clerks/Secretaries General)

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

เสรีในการพูดและเอกสิทธิ์ทางรัฐสภาในการประชุมสภาของสภาผู้แทนราษฎรแคนาดา มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๔ ซึ่งระบุว่า “ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใดในทางแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใด ๆ มิได้”

จัดทำโดย

กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร